

Verksamheternas analys av nuläge

Individ- och familjeomsorg

Socialtjänstens individ- och familjeomsorgs (IFO) ansvarsområden omfattar den sociala barn- och ungdomsvården, ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevården, arbetet för våldsutsatta och hemlösa, området psykisk ohälsa, arbetsmarknadsinsatser samt integration. Socialtjänstlagen (SoL) reglerar största delen av verksamheten men även Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) tillämpas. Verksamhetsområdet är uppdelat på fem enheter.

Enheten för arbete och integration

Lag (1944:75) om arbetslöshetsnämnd anger att: Det i varje kommun skall finnas en arbetslöshetsnämnd. Arbetar med arbetsmarknadsinsatser, kommunala aktivitetsansvaret, mottagning av nyanlända, samhällsorientering, projekt och medborgarservice. Riktat sig till personer som står utanför arbetsmarknaden som behöver kompetensstärkande insatser för att närma sig egen försörjning, stöd i social integration i samhället och stöd i vardagsärenden. En stor del av arbetet sker i samverkan med försörjningsstöd och arbetsmarknadsenheten. För att personer ska komma vidare mot arbete och studier behövs bra samverkan med vuxenutbildningen, arbetsgivare, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Regionen.

Hur går det för verksamheten?

Enheten har jobbat med att hitta individuella planeringar för deltagarna för att komma ut i sysselsättning eller studier. Pandemin har påverkat så till vida att det har varit svårare att hitta externa arbetsgivare som kan eller vill ta emot våra deltagare samt att våra egna verksamheter inom kommunen till exempel äldreomsorgen inte kunnat ta emot på grund av restriktioner. 25 deltagare har gått ut i arbete med och utan anställningsstöd under första halvåret samt 25 pågående anställningar med extratjänst. För ett år sedan var samma siffra 11 personer vad avser extratjänster. 30 deltagare har gått ut i studier. Arbetsförmedlingen har under våren stoppat möjligheten till nya extratjänster utifrån men den kan komma att återupptas under hösten. Om möjligheten till extratjänst försvinner helt kan det komma att påverka försörjningsstödet i negativ riktning.

Enheten har från och med i år haft ansvar för kommunens ferieungdomar där 265 ungdomar deltog.

Enhetens arbete med integration är nu tätt sammanbundet med arbetsmarknad. Andelen nyanlända har under senare år minskat och så även i år. Timråbo har flaggat för svårigheter att erbjuda nyanlända bostäder vilket gör det svårt att öka mottagandet om behovet skulle öka.

Ekonomiskt gör enheten vid halvårsskiftet ett resultat som är 400 tkr bättre än budget.

Enheten för Barn- och familj

Enheten vänder sig till unga upp till 18 år och eller deras familjer och erbjuder många olika typer av insatser. Verksamheten utreder behoven och beslutar om insatser som sedan verkställs. De flesta besluten som tas kan verkställas i kommunens egen öppenvård Familjeresurscenter. I svårare fall kan det handla om att barnet eller den unge placeras i familjehem frivilligt enligt SoL eller med tvång enligt LVU. I undantagsfall krävs placering i institutionsvård. Inom enheten bedrivs även familjerätt, faderskapsutredning och gemensam mottagningsgrupp för och barn och familj samt vuxenstöd.

Hur går det för verksamheten?

Barn och familj har under hela 2021 hanterat en stor volymökning av inkomna orosanmälningar och ansökningar inom barn och unga. I var tredje anmälan som inkommit 2021 förekommer det våld vilket innebär att den per automatik leder till en social utredning. Under våren 2021 låg antalet utredningar på varje socialsekreterare på det dubbla till antalet mot för föregående år vilket medförde ett behov att låna en personal från övriga enheter. Majoriteten av de utredningar som går till insats blir inte en placering utan hanteras i kommunens egen öppenvård eller via stöd av socialsekreterare alternativt avslutas utan insats. Under 2021 finns det pågående placeringar där problematiken och skyddsbehovet är stora. T.ex. handlar det om placeringar där det förekommit sexuellt våld mellan syskon, psykisk ohälsa och könsdysfori samt flertal ärenden där barn vanvårdats av sina föräldrar och behövt placeras utifrån den bristande föräldraförmågan. Kostnaden för en placering inom området är allt från cirka 3 000 kr till 20 000 kr dygn och individ. En enskild placering påverkar således utfallet kraftigt och ofta handlar det om mer än ett barn per familj som måste placeras.

I de mest komplexa ärendena där det förekommer insatser från psykiatrin har kommunen fått till stånd ett delat kostnadsansvar med Regionen som till viss del hjälper upp det ekonomiska resultatet.

Värt att uppmärksamma är att enheten för barn och familj inte haft någon placering vid SiS under hela 2020 samt 2021. Detta som ett resultat i ett ändrat arbetssätt med förstärkt familjehemsvård samt fokus på hemmaplanslösningar i egen regi. Utan det arbetssättet skulle resultatet förmodligen visat på ett större underskott.

Nedan följer statistik över antal inkomna anmälningar och ansökningar på enheten.

	2018	2019	2020	Prognos 2021
0-12				
år	497	639	628	
13-17				
år	297	347	396	

Totalt	794	986	1024	1362
--------	-----	-----	------	------

Inom enheten barn och familj finns två olika ekonomiska ansvarsområden och flertalet verksamhetskoder. Det ansvar som hanterar placeringar gör ett negativt resultat om ca 4 mkr vid halvårsskiftet. Det ansvar som hanterar mottagningsgrupp, öppenvård och familjerätt följer budget.

Enheten för Försörjningsstöd

Enheten vänder sig till de som inte kan försörja sig eller sin familj på egen hand trots att de har försökt. Rätten till bistånd utreds initialt och för dem som är berättigade är målet att biståndet ska vara kortvarigt och att personerna ska bli självförsörjande så snart som möjligt. Bidragets storlek bestäms av hushållets tillgångar, inkomster och utgifter och vem som har rätt till försörjningsstöd bestäms av socialtjänstlagen. Enheten samverkar kontinuerligt med många andra aktörer för att kunna möjliggöra för biståndstagarna att övergå från försörjningsstöd till en egen hållbar försörjning.

Inom enheten handläggs också dödsbon där inga anhöriga finns som kan ansvara för det efter en människas bortgång samt att enheten ansvarar för kommunens budget- och skuldrådgivning till medborgarna. Hit vänder sig personer som har hamnat i ekonomiska svårigheter och skuldproblematik samt behöver stöd i detta, där det ytterst kan innebära att ansöka om skuldsanering hos Kronofogdemyndigheten.

Hur går det för verksamheten?

Enheten har under hela 2021 sett en nedgång i antalet nya ärenden som söker försörjningsstöd. Under semesterperioden hanterades cirka fem nybesök vilket är anmärkningsvärt lågt och helt emot den prognos som nationellt gjorts med anledning av pandemin. Detta visar sig också på det ekonomiska resultatet där enheten gör ett resultat som är 1.3 mkr bättre än budget vid halvårsskiftet trots att ett enskilt nödbistånd belastat budget med cirka 1.5 mkr under samma period. En negativ konsekvens av pandemin är att den nya processen för arbetssökande inte varit möjligt att starta helt på grund av rådande restriktioner och svårigheter att hitta arbetsgivare. Därför finns förhoppningar om att i framtiden få ett bättre utflöde av befintliga ärenden.

Enheten för rehabilitering och utveckling

Enheten är nybildad och är en sammanslagning av tidigare arbetsmarknadsenheten (AME) och socialpsykiatriska verksamheter. Här bedrivs kommunens egna insatser vad avser sysselsättning, arbetsträning och stöd för målgruppen med bland annat psykisk ohälsa,

missbruk och nedsatt arbetsförmåga. Kommunens nya utvecklingsboende drivs också inom denna enhet.

Hur går det för verksamheten?

Arbetet med att utveckla kommunens egna insatser vad avser sysselsättning och arbetsträning pågår för att ställa om till individen i fokus. Arbetsuppgifter som tidigare bedrivits för verksamhetens skull avvecklas och nya startas. Arbetet med bilpoolen har tagit mycket resurser i anspråk från administrativ personal och bedöms vara kostnadsdrivande inför nästa år då bilparken behöver förnyas.

Utvecklingsboendet har varit i drift sedan slutet av maj och har sedan dess haft boenden som befunnit sig i öppenvård eller på väg ut i eget boende. I september tillträder en ny enhetschef som kommer att ansvara för boendet samt de öppna insatserna inom socialpsykiatri. Enheten gör vid halvårsskiftet ett positivt resultat om 1.6 mkr kronor vilket härleds till att boendet var budgeterat att starta i januari men sköts framåt på grund av pandemin.

Enheten för vuxenstöd

Verksamheten utreder behov och erbjuder stöd till de som själva upplever problem med alkohol, droger eller spel om pengar, psykisk ohälsa, eller till närstående som är orolig för någon anhörigs problem. Verksamheten kan erbjuda: stöd och samtalskontakt, individstöd, boende, kontaktperson, samtal och behandling gällande alkohol, droger, psykisk ohälsa och spelmissbruk samt behandling på behandlingshem såväl frivilligt enligt Socialtjänstlagen som med tvång genom Lagen om vård av unga eller Lag om vård av missbrukare.

Verksamheten erbjuder också stöd till personer som utsatts för våld i nära relation.

Hur går det för verksamheten?

Enheten har under året hanterat ungefär samma antal ärenden som tidigare, en viss ökning kan ses men får bedömas som marginell. Problematiken på ärendena vad avser missbruk har under de senaste åren ändrats, målgruppen unga vuxna med avancerat missbruk har ökat och då också behovet av mer avancerad vård för att möta detta. Även andelen tvångsvård har ökat och enheten går vid halvårsskiftet 0.5 mkr sämre än budget. Andelen ärenden våld i nära relation ligger konstant som tidigare år. Sedan socialpsykiatrin gick över till IFO inför 2017 har inga nya boendeansökningar SÄBO inkommit. Inför 2022 finns två nya sådana ansökningar vilket kommer att vara kostnadsdrivande i form av tjänsteköp då kommunen ej har något eget boende för den målgruppen.

	2018	2019	2020	Prognos 2021
Aktualiseringar	235	237	243	245

Stöd och omsorg

Stöd och omsorgs ansvarsområden består av handläggningsenhet och boendesamordning, larmenhet, anhörigcenter, ledsagaresevice och personliga ombud samt all LSS-verksamhet. Socialtjänstlagen (SoL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) reglerar till största delen verksamhetsområdet.

Verksamhetsområdet är uppdelat i nedanstående verksamheter och fördelade i totalt 6 chefsområden.

Handläggningsenheten

Består av biståndshandläggare som utreder, bedömer och beslutar om insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlagen, (SoL) och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Enheten ansvarar för boendesamordning avseende bostad med särskild service LSS samt vård- och omsorgsboende enligt SoL.

Inom enheten hanteras även handläggningen av de avgifter som är kopplad till äldreomsorg, hemsjukvård samt LSS-verksamheterna.

Hur går det för verksamheten?

Handläggning av insatser enligt SoL: Antalet nya personer som ansöker om insatser enligt SoL har inte ökat nämnvärt under året, däremot ser enheten ett ökat behov hos personer som redan har insatser så som exempelvis hemtjänst. Ansökningar om utökningar av hemtjänstinsatser har ökat, likaså ansökningar och beslut om särskilt boende (äldreboende). Inför hösten finns nu 22 boendebeslut som väntar på lediga platser för att kunna verkställas. Majoriteten av dessa personer behöver under den tid de väntar på att erbjudas boendeplats, omfattande insatser av hemtjänsten. Under hela 2021 har även dagvården varit stängd på grund av restriktioner Covid-19, vilket troligen bidragit till ökade ansökningar/ökat behov av hemtjänst då dagvården är en viktig avlastning för anhöriga som vårdar i hemmet.

Antalet personer som är beviljade anhörigvård har ökat från 3-4 stycken för ett par år sedan till att idag uppgå till 12. Enheten ser här en tydlig koppling till Covid-19 då många uppger att de inte vill ha hemtjänst då det innebär att fler personer ska röra sig i hushållet.

Krav på mycket snabb handläggning i främst ärenden som rör äldre, då ett hårt tryck på vårdplatser inom slutenvården gör gällande att utskrivningsdatum ändras med kort varsel.

Handläggning av insatser enligt LSS:

När det gäller insatser enligt LSS har under 2021 antalet ansökningar om tillfälligt utökad personlig assistans ökat. I de flesta fall handlar det om ungdomar och vuxna som utifrån det egna hälsotillståndet inte kunnat delta i daglig verksamhet eller skola (där de ej har assistans beviljad utan får sitt stöd i verksamheten) då risk för allvarliga komplikationer vid smitta av Covid-19 är så stor.

Antalet ansökningar om bostad med särskild service fortsätter att inkomma. I flertalet ärenden är det en komplex handläggning då behovet och ibland även problematiken, så som ex missbruk, hos den sökande är svår. I högre grad behov av samarbete med vuxenheten IFO idag än tidigare.

Boendesamordningen:

I dagsläget finns 22 beslut om boende enligt SoL som inte kunnat verkställas på grund av platsbrist. Det försvårar samordnandet då det innebär att lång kö och enstaka plats ledig åt gången, inte alltid ger möjlighet att göra boendeplaceringen utifrån den enskildes behov då det inte finns några valbara platser att matcha behovet mot.

Under 2021 har det även hela året varit kö till bostad med särskild service LSS, vilket inneburit att flertalet beslut verkställt mycket senare än vad kravet på 3 månader gör gällande. *Även här blir det i princip omöjligt att matcha behovet såvida inte en extern plats köps.*

Avgiftshandläggningen:

Ansökningar och utredningar av sjuklönekostnader från privata assistansbolag har återgått till ett mer ordinärt inkommande flöde till kommunerna. Under pandemin har regelverket för sjuklönekostnader korrigerats vilket har medfört att tillfälliga sjuklöner istället har handlagts hos Försäkringskassan. Avgiftshandläggare ser nu en ökning mot de nivåer som var aktuella innan överflytten till FK.

Övriga insatser LSS:

När det gäller de mindre omfattande insatserna enligt LSS har antalet beslut sjunkit något, vilket troligen kan vara en pandemieffekt. Dock släpar verksamheten efter när det gäller nyrekrytering av uppdragstagare eftersom detta tillfälligt pausades under 2020, då resurser i form av handläggare med vårderfarenhet planerades över till äldreomsorgen. Detta tapp har ännu inte riktigt hämtats igen vilket innebär att det funnits/finns enstaka beslut som inte kunnat verkställas inom 3 månader.

Daglig verksamhet LSS

Personer med medfödd funktionsnedsättning eller de som har fått en hjärnskada i vuxen ålder kan ha rätt till daglig verksamhet. Det övergripande målet med insatsen är att ge den enskilde möjligheter till personlig utveckling, meningsfull sysselsättning och främja delaktighet i samhället. Primärt vänder sig insatsen till personer som saknar arbete och inte utbildar sig. I den dagliga verksamheten finns handledare så att var och en får hjälp att utvecklas och bli mer självständig i

sin sysselsättning och vardag. Här finns sysselsättning genom olika uppdrag från företag ute i samhället, men även möjligheter till träning, skapande verksamhet och sinnesstimulering. I de olika grupperna erbjuds social samvaro, sysselsättning och möjligheter till att kunna gå vidare ut i sysselsättning via en så kallad habiliteringsplats på ett företag.

Hur går det för verksamheten?

Efter årsskiftet flyttade verksamheten in i nya väl anpassade lokaler i f.d. Studieceter i Tallnäs. Tyvärr har full verksamhet inte kunnat bedrivas under 2021 då verksamheten fått reduceras och anpassas utifrån rådande restriktioner. Först under april/maj erbjöds personer med insatser enligt LSS vaccin mot Covid-19 vilket även inneburit att många valt stanna hemma helt. Personal har arbetat uppföljande med deltagare direkt mot boenden samt arrangera utomhusaktiviteter i mindre grupper. Planering för återupptagande och till viss del även nystart av verksamheten i nya lokalerna är satt, men får anpassas till Folkhälsomyndighetens och smittskyddets rekommendationer.

När det gäller antalet beslut har verksamheten under året ökat och nya deltagare tillkommit.

Bostad med särskild service LSS

Det finns idag två olika boendeformer med särskild service enligt LSS i Timrå. De är servicebostad eller gruppboendestad.

Bostad med särskild service är utformad så att personer ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Beroende på vilket stöd du behöver kan du ansöka om gruppboendestad eller servicebostad. I en gruppboendestad ska gemensamhetslokaler finnas tillgängliga och de ska vara lätt åtkomliga för samtliga boenden i och med att de finns i nära eller direkt anslutning till de boendes enskilda lägenheter.

En servicebostad består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och fast anställd personal. Lägenheterna är ofta samlade i ett hus eller kringliggande hus. Serviceboende är en mellanform mellan helt självständigt boende och en lägenhet i gruppboendestad.

Hur går det för verksamheten?

Bostad med särskild service LSS har ett budgetunderskott som till största delen beror på köp av externa platser, i juli månad var dessa platser 4 till antalet. Orsak till köp av platser beror på platsbrist men även svårighet att kunna tillgodose komplex problematik inom den egna verksamheten. Under året har boendebeslut fattats för personer som gått från slutet rättspsykiatrisk vård till öppenvård, men där grundproblematiken inte möjliggör ett ordinärt boende. Komplexiteten i problematiken gör att det är mycket svårt att tillgodose de enskildas behov av stöd i de verksamheter och med den kompetens som finns inom kommunen idag. Prognos för hösten är att 3 av dessa 4 boendeplatser verksamheten köper externt idag, kommer kvarstå.

En annan aspekt som förekommer mer och mer, är att personer som ansöker om bostad med särskild service även har ett begynnande eller fullt utvecklad missbruksproblematik. En stor utmaning blir här att hitta lämplig boendeplats om gynnande beslut fattas, men även att stötta personerna i missbruksproblematiken då detta ofta försvåras av exempelvis en kognitiv nedsättning. Störst brist på boendeplatser har under året varit avseende gruppboendeplatser.

Utöver brist på boendeplatser har även två att verksamhetens gruppboendestäder under hela året haft och har fortsatt behov av personalförstärkningar vilket tidigare inte varit vanligt förekommande. Personalförstärkningarna handlar i boende 1 om 1.0 årsarbetare och i boende 2 med 0.3 årsarbetare. Behovet bottnar till största del i allt mer åldrande brukare som somatiskt försämrats, men även om yngre boende som hastigt försämrats i allvarliga sjukdomstillstånd.

Personlig assistans LSS/SFB

Den som har en omfattande funktionsnedsättning kan få biträde av personlig assistans alternativt ekonomiskt stöd från kommunen till skäliga kostnader för sådan assistans. Det innebär att den som beviljas personlig assistans själv kan välja kommunen som utförare, privat utförare eller att själv anordna din assistans. Om de grundläggande behoven överstiger 20 timmar i veckan, utreds och beviljas assistansen av Försäkringskassan genom SFB, socialförsäkringsbalken. Kommunen har dock alltid ett finansieringsansvar för insatsen personlig assistans upp till 20 timmar per vecka.

Hur går det för verksamheten?

Den kommunala assistansen, där brukaren valt kommunen som utförare, har under året minskat både i antalet utförda timmar samt antal ärenden. I de ärenden som tillkommit inom assistansen senaste åren har samtliga valt privata utförare och detta är troligt att förvänta även kommande år då trenden ser likartad ut på de flesta håll i landet.

Fortsatt relativt få nyansökningar om personlig assistans, vilket är något som observerats under flertalet år och kan ses i relation till att flertalet prejudicerande domar.

Till och med juli månad hade assistansverksamheten LSS och SFB tillsammans ett ekonomiskt överskott mot budget vilket beror på att antalet ärenden under 2021 förändrats utifrån läget när budget sattes. Flertalet har avslutats då brukare flyttat till boende eller avlidit. Dock syns, som tidigare beskrivits även under handläggningsenheten, en trend där flertalet personer som har assistans enligt LSS eller SFB ansöker om och beviljas tillfälliga utökningar då de inte kan delta i daglig verksamhet eller skola på grund av smittorisk Covid-19.

Korttidsvistelse/Korttidstillsyn

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet innebär att du tillfälligt vistas på korttidshem, hos stödfamilj eller får möjlighet att delta i en lägerverksamhet. Vistelsen kan vara enstaka dagar eller en sammanhängande period. Insatsen syftar till att erbjuda rekreation, miljöombyte samt även avlastning för anhöriga som står för vård och omsorg i vardagen.

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år (Eftis) bedrivs inom samma verksamhet som korttidsvistelse. Insatsen syftar till att tillgodose barnets/ungdomens behov av tillsyn då vårdnadshavare arbetar eller studerar och ska stå för trygghet, omvårdnad och en meningsfull sysselsättning.

Hur går det för verksamheten?

Korttidsvistelse barn och unga har under året haft en hög vårdtyngd. Verksamheten har under 2021 haft ett resurskrävande beslut i ett migrationsärende. Detta har dock avslutats under våren, men ett nytt likvärdigt migrationsärende har tillkommit och startats upp under sommaren. Det medför behov av resursförstärkningar på personalsidan samt även vissa anpassningar av lokaler samt anskaffning av hjälpmedel.

Under hela året har verksamheten även verkställt ett beslut om daglig verksamhet för ungdom som inte kan vara själv medan föräldrar yrkesarbetar (den begränsade dagliga verksamhet som kunnat bedrivas utifrån pandemin och efterföljande restriktioner har således inte varit tillräcklig).

Sammantaget har detta medfört att verksamheten har ökat i beläggningsgrad, även om antalet barn och ungdomar som har beslut har minskat under året.

Avlösarservice i hemmet

Avlösarservice innebär att vårdnadshavare eller make/maka som lever tillsammans och står för vård och omsorg om en person med funktionsnedsättning avlastas i hemmet under ett visst antal timmar varje månad. Insatsen kan ges dag, kväll, natt och under helger och ska utformas efter den enskildes behov. Kommunen ansvarar för att rekrytera uppdragstagare som ska utföra insatsen i samråd med den enskilde.

Ledsagarservice LSS

Ledsagarservice är en insats som kan underlätta för personer med omfattande funktionshinder att ha kontakter med andra, att delta i samhällslivet och att göra det möjligt att medverka i olika sociala sammanhang t.ex. idrottsaktiviteter, kulturarrangemang, promenader med mera. Syftet är att bryta den isolering som kan uppstå till följd av en funktionsnedsättning.

Avlösarservice i hemmet

Avlösarservice i hemmet syftar till att föräldrar eller makar som lever tillsammans med någon som har stora funktionsnedsättningar ska få möjlighet att koppla av och kunna genomföra aktiviteter utanför hemmet.

Hur går det för verksamheten?

(Ovanstående insatser går i verksamheten under det sammanfattande namnet Övriga insatser LSS och ansvaret ligger hos en och samma tjänsteperson)

När det gäller de mindre omfattande insatserna enligt LSS som sammanfattas här som övriga insatser, har antalet beslut sjunkit något vilket troligen kan vara en pandemieffekt. Dock släpar verksamheten efter när det gäller nyrekrytering av uppdragstagare i form av ledsagare, kontaktperson och avlösare, eftersom detta tillfälligt pausades under 2020, då resurser i form av handläggare med vårderfarenhet planerades över till äldreomsorgen. Detta tapp har ännu inte riktigt hämtats igen vilket innebär att det funnits/finns enstaka beslut som inte kunnat verkställas inom 3 månader.

Anhörigkonsulent

I Timrå kommun finns Anhörigcenter och anhörigkonsulent som erbjuder anhörigstöd genom råd och stödsamtal både enskilt och i grupp. Anhörigkonsulenten kan göra hembesök dels för uppföljning men även i förebyggande syfte.

Hur går det för verksamheten?

Den verksamhet som bedrivs inom Anhörigcenter och av anhörigkonsulenten har till stor del varit påverkade av restriktionerna för Covid-19. Gruppaktiviteter har ställts in och ersatts av individuella möten och samtal där det varit möjligt. Dock har en planering för höstens aktiviteter tagits fram utan hänsyn till eventuella restriktioner och verksamheten följer löpande utvecklingen för att förhoppningsvis sakta återgå mot en mer vanlig verksamhet. I dagsläget har dock inga gruppaktiviteter kunnat startas.

Personliga ombud

Personligt ombud har inrättats för att människor med långvariga psykiska funktionsnedsättningar ska få det stöd från samhället de behöver och har rätt till. Personligt ombud vänder till personer som är över 18 år.

Hur går det för verksamheten?

De personliga ombuden har haft ett högre inflöde på nya klienter under våren 2021. Eftersom en av de två tjänster som personligt ombud nytillsattes efter årsskiftet arbetar verksamheten med att följa upp och utvärdera befintliga rutiner och arbetssätt. Planen är att under hösten 2021 ha tagit fram uppdaterade arbetssätt utifrån genomförd utvärdering, vilket då kan motsvara behovet som finns idag på ett effektivt sätt.

Larmdriftsenhet

Inom stöd och omsorg finns kommunens larmdriftsenhet. Enheten installerar och administrerar äldreomsorgens samt LSS-verksamheternas trygghetslarm. Enheten sköter även hanteringen av nyckel-fria lås i ordinärt boende hos brukare som har insatser via hemtjänsten.

Hur går det för verksamheten?

Verksamheten har under sommaren färdigställt en större upphandling när det gäller kommunens trygghetslarm. Eftersom kravspecifikationen i upphandlingen har innehållit mer än gamla traditionella larmlösningar har istället begreppet trygghetstjänster använts. Under hösten kommer samtliga larm, både inom särskilt boende samt hemtjänsten, att bytas ut till mer moderna lösningar som är möjliga att individanpassa. Planering för implementering av bland annat trygghetskameror i hemtjänsten samt även vissa gemensamhetsutrymmen inom särskilt boende kommer att påbörjas. En stor fördel med upphandlingen är att samtliga verksamheter inom äldreomsorgen och Stöd och omsorg nu kommer att ha en leverantör och samma lösningar, vilket underlättar för både omvårdnads- och omsorgspersonal samt larmdriftsenheten. Dock är en stor arbetsanhopning att förvänta under hösten, då enheten består av 2 larmtekniker/larmansvariga.

Ledsagare/fixartjänst

Om man har funktionsnedsättning, tillfälligt eller varaktigt, så kan man få viss hjälp utan behovsprövning via vår ledsagare- och fixartjänst. Ledsagare kan vara ett stöd vid exempelvis olika ärenden så som besök på vårdinrättning eller för att utföra inköp etc. Fixartjänsten kan hjälpa till med enklare hushållssysslor som att exempelvis byta glödlampor, gardinbyte mm.

Hur går det för verksamheten?

Under hela året har ledsagarservice varit behjälpliga med inköp till kommunens invånare som är i riskgrupp avseende Covid-19. Detta har varit möjligt då en stor del av uppdragen de normalt utför, har varit vilande på grund av alla restriktioner. Även under hösten kommer de till viss del fortsätta, men inte i lika stor utsträckning som tidigare. Allt eftersom restriktionerna lättar startar även andra uppgifter gradvis igång igen bland annat verksamheten i Tuvan, samlingslokal på Hagalid där ledsagarservice står för aktiviteterna.

Äldreomsorg och hälso- och sjukvård

Socialtjänstens äldreomsorg och hälso- och sjukvård är socialförvaltningens största verksamhetsområde. I Timrå bedrivs all äldreomsorg i kommunal regi.

Äldre som har behov av insatser utifrån SoL ansöker om insatser via biståndshandläggare.

Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande 5 kap. 4§ socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Vi arbetar efter den nationella värdegrunden för den äldreomsorg som utförs enligt socialtjänstlagen. För att uppnå det behöver äldreomsorgen bland annat värna och respektera den enskilda personens rätt till privatliv och kroppslig integritet, självbestämmande, delaktighet och individanpassning. Verksamhet enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) har som övergripande mål att ge vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården skall ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Vården ges till boende på våra vård- och omsorgsboenden, samt för medborgare i ordinärt boende som inte själva eller med stöd kan ta

sig till vårdcentral/hälsocentral (tröskelprincipen). Ansvaret gäller insatser från distriktssköterska, sjukgymnast/fysioterapeut och arbetsterapeut.

Enheter inom detta område är vård- och omsorgsboenden, dagvård, korttidsvård, hemtjänst, hemsjukvård, demenssamordnare, bemanningsenhet.

Verksamhetsområdet är uppdelat på 15 chefsområden/enheter.

Hemtjänst

När man inte längre klarar den dagliga tillvaron på egen hand kan man ansöka om hemtjänst. Den hjälp som ges är individuell och anpassad efter behoven. Målet är att alla äldre ska erbjudas en bra och värdig omsorg i Timrå. Hemtjänsten har ett nära samarbete med kommunens distriktssköterskor som ansvarar för hälso- och sjukvårdsuppgifter i hemmen.

Distriktssköterskorna delegerar idag enklare hemsjukvårdsuppgifter till hemtjänstens personal.

I Timrå kommun finns idag ca 580 brukare som har hemtjänst, och ca 10 % av brukarna är under 65 år. Under en dag utförs i genomsnitt ca 1400 hembesök av hemtjänstpersonalen. Huvuddelen av insatserna är omvårdnad ca 80 %, här ingår även delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser där medicinöverlämnande är den enskilt vanligaste insatsen. Övriga 20 % av totala antalet hemtjänsttimmar är serviceinsatser i form av städning, tvätt, inköp och matdistribution.

Hur går det för verksamheten?

I hemtjänsten har det under hela året varit ett högt tryck. Detta beror till stor del på volymökningar men även på covidrestriktioner som innebär att det är svårare att fördela och rotera personal. Det är kö till SÄBO vilket gör att hemtjänstinsatserna blir mer omfattande och ofta kräver dubbelbemanning. I dagsläget är det 22 personer som väntar på plats inom vård- och omsorgsboende och flertalet av dessa väntar i ordinärt boende med omfattande hemtjänstinsatser över hela dygnet. Under sommaren har det varit ett mycket ansträngt bemanningsläge för hela hemtjänsten och bristen på personal göra att kostnaderna för övertid ökar.

Det har även tillkommit ovanliga och svåra ärenden med hemtjänstinsatser till barn. Orsaken till det är att Migrationsverket placerar familjer med avvisningsbeslut i Timrå kommun vilket innebär att barn med svåra funktionshinder inte har rätt stöd enligt LSS-lagstiftningen. Även migrationsärenden som rör vuxna har tillkommit till verksamheten och verkställs genom köp av hemtjänsttimmar då omfattningen och komplexiteten inte kan verkställas inom den egna verksamheten.

En långvarig stängning av dagvården på grund av covidrestriktioner påverkar också hemtjänsten. Personer som vårdar sina närstående i hemmet får inte den avlastning som dagvården normalt ger och behovet av utökade hemtjänstinsatser tillkommer då.

Vård- och omsorgsboende

Om behovet av omvårdnad, tillsyn, trygghet och säkerhet inte längre kan tillgodoses i det egna hemmet kan man ansöka om boende i kommunens vård- och omsorgsboenden. På våra boenden vistas äldre med omfattade behov av hjälp med personlig vård, serviceinsatser och medicinska insatser.

En enhet har inriktning mot äldrepsykiatri. Det finns personal dygnet runt som arbetar för att den boende ska känna trygghet. Alla vård och omsorgsboenden har tillgång till sjuksköterska dygnet runt. Kommunens rehabteam med arbetsterapeut och fysioterapeut konsulteras vid behov. Läkare från primärvården ska besöka alla boenden regelbundet.

I Timrå kommun finns idag fyra vård- och omsorgsboenden; Merlogården, Hagalid, Tallnäs och Strandbo.

Hur går det för verksamheten?

I dagsläget är det 22 personer som väntar på plats vid ett vård- och omsorgsboende. Man kan anta att det råder en förskjutning av ansökningar från föregående år med anledning av pandemin. Trycket på boendeplatser gör att det inte alltid är möjligt att matcha ledig plats med individens behov. Små enheter har färre personal på plats samtidigt vilket gör att när det flyttar in personer med ett stort omvårdnads- och tillsynsbehov så räcker inte den befintliga personalen till och extra resurser måste tas in. Även nattetid ser vi denna problematik. Så har senaste året sett ut med utökningar på flera enheter vilket driver kostnaderna.

Hälso- och sjukvård

Ordinärt boende I kommunens ansvar ingår akuta och planerade hembesök av distriktssköterska, fysioterapeut och arbetsterapeut hos de patienter som inte på egen hand eller med stöd kan besöka hälsocentralen. I uppdraget för vår legitimerade personal ingår även att delegera hälso- och sjukvårdsuppgifter till omvårdnadspersonal. Region Västernorrland har kvar ansvaret för läkarinsatser och andra specialistinsatser i hemmet.

Vård och omsorgsboende Kommunens uppdrag på vård och omsorgsboende och korttidsvård är att ansvara för hälso- och sjukvården samt rehabilitering upp till sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut nivå. Avtal om läkarmedverkan finns.

Hur går det för verksamheten?

Inom rehabområdet är det högt inflöde av nya ärenden. Detta hänger ihop med ökningen av hemtjänstärenden. Det är många komplexa ärenden där det kräver omfattande och tidskrävande rehabinsatser och rehabpersonal måste ofta själv vara på plats och utföra träningen/behandlingen innan den eventuellt kan delegeras till rehabassistent eller omvårdnadspersonal. Från och med hösten 2021 så är det planerat att en arbetsterapeut och en sjukgymnast ska vara ansvariga för rehabiliteringen på korttids. Vi hoppas att det ska ge ett bättre flöde i samband med hemgång eller flytt till SÄBO från korttids där samarbetet blir bättre mellan korttids, biståndshandläggare och rehabpersonal. De kommer även att ha en handledande roll gentemot personalen på korttids.

Likande utveckling ser vi för sjuksköterskorna. Många brukare är svårt sjuka och kräver avancerad sjukvård i hemmet vilket leder till att det krävs mer resurser av sjuksköterskorna. Det ställs därmed större krav på dessa men även på omvårdnadspersonalen. I detta sammanhang är det värt att nämna att kompetensen hos omvårdnadspersonalen inte följer med i denna utveckling vilket blir ett bekymmer. Personalsituationen under sommaren har för sköterskorna varit mycket ansträngd. Ordinarie personal har fått tagit extrapass och vi har även blivit tvungna att ta in hyrsköterskor.

Korttidsvård

Korttidsvistelse utgör en viktig stödinsats för äldre i ordinärt boende. Behovet av korttidsvård utreds och beviljas av biståndshandläggare. Korttidsvistelse kan beviljas vid enstaka tillfällen vanligen 1-2 veckor eller i form av återkommande perioder för avlastning för närstående. På korttidsvården finns möjlighet till ett multiprofessionellt teamarbete med syfte att kartlägga, mobilisera och planera för brukarens framtida behov av insatser.

Korttidsvården är även ett alternativ för brukare i palliativt skede. Timrå kommun har även ett avtal med Mellannorrlands Hospice vilket innebär att man efter remiss kan erbjudas möjlighet till vård i livets slut.

Hur går det för verksamheten?

På korttidsvården finns det 16 platser. Under hela året har det varit högt tryck på dessa platser, framförallt vid utskrivning från slutenvården. Detta har lett till att vi har blivit tvungna att skjuta på att verkställa vissa växelvårdsbeslut vilket i sin tur gör att trycket på hemtjänsten ökar när brukare blir kvar hemma och anhöriga inte får den avlastning de behöver. Då det är vanligt att personer med stora omvårdnadsbehov och som har beviljats plats på vård och omsorgsboende får ett beslut om korttidsvistelse i avvaktan på ledig boendeplats skapas en kork i flödet på korttidsenheten när ingen boendeplats blir tillgänglig. Vi har hittills under året klarat oss från betalningsansvar till Regionen då vi har lyckats tagit hem personer som är färdigbehandlande men nu i augusti ser vi att vi inte kommer kunna undvika det.

Dagvård

Verksamheten vänder sig till personer som har en diagnostiserad demenssjukdom alternativt väl dokumenterad minnesproblematik. Behovet av dagvård utreds av biståndshandläggare. Syftet med vistelsen på dagvården är social samvaro som skapar struktur i vardagen. Dagvård kan även vara ett alternativ till avlastning för närstående som vårdar i hemmet.

Hur går det för verksamheten?

Dagvården har varit stängd hela år 2021 på grund av pandemin. Eventuellt planeras det för en öppning av denna beroende på hur det utvecklar sig med smittspridningen i samhället. Dagvårdens personal har under denna period varit utlånad för att sköta hanteringen snabbtester samt distribuera och samordna skyddsutrustning. De har även assisterat sjuksköterskorna i hemsjukvården med vissa HSL-uppdrag. En konsekvens av att dagvården varit stängd så länge är att hemtjänststimarna ökar samt att vi antar att ansökningarna till vård- och omsorgsboende ökar på grund av att boendesituationen i hemmet blir ohållbar för både brukare och anhöriga.

Bemanningsenheten

Uppdraget är att samordna och lösa vikariebehov vid korttidsfrånvaro. Bemanningsenheten arbetar mot hela Socialförvaltningen med att rekrytera timvikarier till enheter med verksamhet dygnet runt. Bemanningsenheten arbetar sju dagar i veckan.

Hur går det för verksamheten?

Under hela året har det rått en hög belastning på bemanningsenheten på grund av hög frånvaro och behov av resursförstärkning ute i verksamheterna. Under årets första fyra månader var det till största delen covidrelaterad frånvaro och därefter har rekryteringen av sommarvikarier varit krävande och svårlöst. Utifrån den höga arbetsbelastningen så planerades det för semestervikarier till bemanningsenheten men dessa fick i ett senare skede omprioriteras till vårdarbete för det fanns inte tillräckligt med vikarier. Detta ledde till en mycket ansträngd situation för bemanningsenheten under sommaren. Den höga arbetsmängden har inneburit en stor del övertid för de rekryterare som varit i tjänst i och med att de varit färre än planerat och detta har drivit på kostnaderna för denna enhet.